

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sententiarum libri IV

Petrus <Paris, Bischof>

[Straßburg], um 1475-76 oder: nicht nach 1468

Incipit tabula tercii libri

[urn:nbn:de:bsz:31-319534](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-319534)

Incipit tabula terciij libri.

Quare filius carnem assump-
sit. non pater uel spūsanctus?
Utrum pater uel spūsanctus
potuit incarnari.

Quare filius qui tm̄ carnem accepit aliquid
fecerit qđ nō pater uel spūsanctus.

Quare totam humanam naturā accep-
pit. et quid noīe nature intelligitur.

Quare unione uerbi et carnis mediāte aīa.

Quare simul assumpsit animā et carnē v̄bū
nec caro p̄t̄ ē ocepta qđ assumpta.

Quare de carne assumpta qualis aī fuerit.

Quare nullus ē sine p̄t̄o hic excepta v̄gīne

Quare cr̄istus non fuit decimatus in
abraham sicut leui.

Quare caro xp̄i non dicitur a est peccat̄.
sed similis.

Quare spūsancto tribuat̄ incarnatio.
cum sit opus trinitatis

Quare dicatur xp̄c conceptus et natus
de spiritus sancto.

Quare apostolus dicit xp̄m factus que
nos fatemur natum

Si p̄sona uel natura assumpsit. et si na-
tura dei sit incarnata.

Quare in diuina nācā obeat dici caro sc̄ta

Quare nō accepit personā hoīs cum as-
sumpserit hominē quod quidā probar e
intantur

Quare intelligentia harum locutōnum. de
us est homo. deus factus est homo et c̄.
tres sententias ponit.

Prima est eorū qui dicūt incarnatōnez
hominē quendam ex anima et carne cō
stitutum. et illum hominē esse factum
deum. et deum illum hominē. et auto
ritates quibus ita eē asserunt ponit.

Secunda est eorum qui dicunt hominē
illum ex tribus substantijs. uel ex dua-
bus naturis constare. et hunc fatentur
vnam esse p̄sonam ante icarnatōnē sim-
plicem tantum. sed in icarnatōne com-
positam. et autoritates quibus se mu-
munt proponit.

Tercia est eorum qui non solum perso-

nam ex naturis compositā negāt / s; etiā
aliquem hominē. uel aliquam subām.
igitur ex anima et carne compositā dif-
fitentur. et sic duo illa. s. carnem et ani-
mam uerbo v̄m̄ta dicunt. ut non ex illis
aliqua substantia uel persona compone-
retur. sed illis duobus uelut indumen-
to deus vestiretur ut mortalibz oculis
appareret qui ratōnem icarnatōnis se-
cundū habitum accipiunt

Quare deinde autoritates inducit quibus hec
sententia roboratur

Quare quatuor spēs hic distinguuntur.

Quare deinde que singulis sententijs aduersa
ri videntur / ponit

Quare ex quo sensu dicitur xp̄c p̄destinatus.

Quare non debet dici homo dominicus

Quare in diuina natura dici debeat nata de
virgīne.

Quare de gemina natiuitate xp̄i qđ natus ē.

Quare de adoratōe exhibenda hūanitati xp̄i.

Quare in xp̄c sc̄dm qđ homo sit adoptiuus filius

Quare in p̄sona uel natura p̄destinata sit.

Quare ut xp̄c sit creatura uel factus.

Quare de perfidia et pena arrij.

Quare in homo ille semper fuerit.

Quare in deus alium sumere potuerit uel ali-
unde qđ de genere ade

Quare si homo ille potuerit peccare. uel non
esse deus.

Quare si deus potuerit assumere hominē in
sexu muliebr̄.

Quare de sapientia et gratia xp̄i hominis. an i
eis proficere potuerit.

Quare si anima cristi habuit sapientiam parez
cum deo. et si omnia scit que deus

Quare deus non dedit illi anime poten-
tiam omnium. ut scientiam.

Quare de hoīs defectibz quos assumpsit xp̄c.

Quare de passione et passione timoris uel tri-
sticie.

Quare de quibusdam capitulis hylarij obscu-
ris. quibz a carne cristi dolores passio-
nis submoueri videntur.

Quare de tristitia cristi et eius causa. h̄m eūdē

Quare in christo fuerit necessitas patiēdi et
morēdi. que est defectus generalis

18 De statibus hominis. et quid cristus de
singulis acceperit.

Si omnis cristi oratio vel voluntas im-
pleta sit.

De voluntate xpi scdm duas naturas.

De capitulis quibusdam ambrosij et hi-
larij vbi de dubitatione et timore cristi
fit agitur.

18 Si xpc meruit sibi et nobis. et quid sibi
et quid nobis.

Qua conceptu meruit xpc sibi idem qd
per passionem

De eo quod scriptus est. donauit illi no-
men qd e super omne nomen.

Si xpc sine omni merito habere valuit
quod merito obtinuit.

19 De causa passionis et mortis xpi

Qualiter a dyabolo et a peccato redem-
it nos xpc p mortem.

Cur deus homo et mortuus.

Quo a pena nos redemit xpc.

Quomodo pena nostra portauit.

Si solus xpus redemptor vt mediator
debet dici.

De mediatore

Scdm qua naturam sit mediator.

20 Quia alio modo potuit liberare.

Quare isto modo potius

Qua iusticia sit victus dyabolus.

De ca inter deu et hoiem et dyabolum

De traditoe cristi facta a iuda. a deo
a iudeis.

21 Vtru xpi passio sit op2 dei vel iudeoru

Si i xpi morte separata fuit anima vel
caro a verbo.

Qua rone dicit xpc mortuus vel passus.

22 Si xpc in morte fuit homo.

Si xpc vbiqz e sit homo.

Si xpc vbiqz totus est. sed non totum.
ut totus est homo vel deus sz no totum

Si ea que dicuntur de deo uel filio dei
pnt dici de homine illo. uel o filio hois.

23 Si xpc habuit fides et spem ut caritate.

Quid sit fides.

Quot modis dicitur fides.

Quid sit credere deu/uel do/uel i deu

De infirmi qualitate mentis que in ma-

lo xpiano est.

Quomodo dicatur vna fides.

24 Quia fides est de his que non videntur ape
ipa tn videtur ab eo in quo est.

Descriptio fidei.

Quare sola fides dicitur fundamentum.

Si petrus habuit fide passionis quan-
do vidit illum hominem pati.

Si aliqua sciuntur que credantur.

De fide antiquorum.

De fide simplicium

Que an aduetu credere sufficebat.

De fide cornelij.

De equalitate fidei/spes/et caritatis/et
operis.

25 De spe quid sit.

De quibus sit spes.

Quo differant fides et spes.

Si in xpo fuerint fides et spes.

26 Si iusti in inferno fide et spem habuerit.

De caritate dei et proximi. que in xpo et i
nobis est

Quid sit caritas

Si eade caritate diligat deus et proximus.

Quare dicuntur duo mandata caritatis.

De modo diligendi.

De impletione illius mandati. diliges de-
um ex toto corde

27 Quia alterum mandatum. in altero est.

Que caritate diligenda sunt

28 Si iubemur totum proximum diligere. et
nos totos.

Quia in dilectione proximi includitur di-
lectio angelorum

Quis sit proximus

Quibus modis dicitur proximus.

29 De ordine diligendi. quid prius. quid
posterius

An omnes homines piter diligendi sunt

De gradibus caritatis

30 Si melius e diligere inimicos qm amicos

31 Si caritas semel habita amittatur

Quare fides. spes. scientia. dicuntur eua-
cuari. et non caritas. cum et ipsa sit ex pte.

Si cristus ordinem diligendi seruauit.
quem nos.

32 De caritate dei.

Quomodo dicitur de 2 magis diligere
vel minus hunc vel illum.

33 **H** dupliciter inspicenda e dilectio dei

Si quis magis vel minus diligit a deo
vno tempore q̄ alio

Si deus ab eterno dilexit reprobos.

De quatuor virtutibus principalib2.

Veruz et in xpo fuerint et in angelis sunt

De vrbibus earum

De septem donis spiritus sancti.

Verum sint virtutes et sint in angelis

Verum in cristo fuerint.

De timorū distinctione

De casto. et seruilis. et initiali.

Quo differant castus et seruilis

H timor seruilis et initialis dicitur in
tium sapientie. sed differenter.

Quo castus timor pmanet in eternum.

Si timor pene fuit in xpo que fuit serui
lis vel initialis

34 **D**e sapientia et scientia. quo differant.

In quo differat sapientia ab intellectu.

Verum intellect2 et scientia que inter do
na numerantur. sint illa que naturaliter
habet homo.

De conexione virtutū que nō sepantur.
an cūcte vtutes pares sint i quocūqz sint

Quo in caritate tota lex pendet

31 **D**e decem mandatis quomodo otinean
tur in duobus

Quare idolū nihil esse in mundo dicit.

Quare in spiritus sancto p̄rium dicit fieri
remissio peccatorum

De sensu spirituali et carnali legis

De furto.

De mendacio

De triplici genere mendacij.

De septem speciebus mendacij

Quid sit mendacium

Quid mentiri

H omne mendacium peccatum sit. siue
p̄sit. siue non et quare.

In quibus rebus cū piculo errat vel nō

De periurio

An sit piurium qd nō e mendacium.

De triplici modo periurij

An iuratio sit malum

De iuramento qd fit p creaturas

Que iuratio sit grauior. an q̄ fit p deum
an q̄ fit p creaturas vel p euangelium.

Quid e dicere per deum

De illis qui iurant p falsos deos.

H iuramentū vel promissio contra de
um facta non e tenenda

Si est periurus qui nō facit quod incau
te iurat

De illis qui verborum calliditate iurāt

De illo qui cogit aliquem iurare.

Quare lex dicit op̄primere manū n̄ animum

Que sit littera occidens

De legis et euangelij distantia. ¶

